

vlastnického práva k propachtovanému obecnímu rybníku, a jen k ochraně tohoto svého vlastnictví dožaduje se zakročení úřadu politického.

Tím méně lze z obsahu rozkazu, daného zúčastněné straně, souditi, že šlo o rozkaz vydaný u výkonu pravomoci úřední. Neboť výměrem obecního úřadu nařizuje se zúčastněné straně, aby odstranila z rybníka obcí jí propachtovaného tabulku obsahující zákaz koupání, odebírání vody atd. Rozkaz takového obsahu, nedovolává-li se žádného ustanovení zákonného, bylo by však nejvýš tehdy hodnotiti jako emanaci úřední pravomoci obce, kdyby v oboru vrchnostenské pravomoci obce bylo lze naléztí normu, která obec k vydání rozkazu s tímto obsahem zmocňuje. Takové normy však naléztí nelze. Neboť, byl-li rozkaz vydán s úmyslem chrániti obecné užívání veřejné vody, nebyla k vydání jeho příslušná obec, nýbrž toliko úřad vodoprávní (§§ 15 a 75 čes. vod. zák. č. 71/1870). Vzhledem k ustanovení § 26 čes. zem. zák. o policejním řádu požárním č. 45/1876 byl by sice myslitelný rozkaz obecního starosty, jímž se někomu nařizuje, aby vody, kterou drží, poskytl k hašení požáru. Avšak předpis tento má na zřeteli konkrétní potřebu vody k účelu hašení a nikoli rozkaz tak všeobecně a abstraktně formulovaný, jaký jest obsažen v předmětném výměru obecního úřadu. Jiné normy, která by obci propůjčovala úřední pravomoc nařizovati, aby voda byla ponechána veřejnému užívání, nelze se domyslíti.

Není tedy žádného podkladu pro uznání sporného výměru za vrchnostenský akt obce, který by mohl politickou exekucí býti proveden. Bylo proto stížnost zamítnouti pro její bezdůvodnost.

Č. 9805.

Z e m ě d ě l s t v í: * P ř í s t u p n o s t í a v h o d n ý m h o s p o d á ř s k ý m u ž í v á n í m p o z e m k u p o d l e § 1 0 z á k. č. 3 0 z. z. m o r. z r. 1 8 8 4 r o z u m í s e p ř í s t u p n o s t a u ž í v a t e l n o s t p o z e m k ů t ě c h z e s t ř e d u h o s p o d á ř s k é č i n n o s t i (h o s p o d á ř s k ý c h b u d o v) ú č a s t n í k a s c e l o v á n í.

(Nález ze dne 6. dubna 1932 č. 4807.)

V ě c: Františka Ch. a Anna K. v T. (adv. Dr. Jaroslav Řehulka z Olomouce) proti ministerské komisi pro garární operace v Praze o scelování pozemků v T.

V ý r o k: N a ř. r o z h o d n u t í s e z r u š u j e p r o v a d n o s t ř í z e n í.

D ů v o d y: Dvěma nálezy z 24. května 1930 zamítla ministerská komise pro agrární operace v Praze jako neodůvodněné odvolání Františky Ch. v T. č. p. 13 a Anny K. tamtéž č. 19, právní to nástupkyně Josefa K., z nálezu zemské komise pro agrární operace v Brně z 30. května 1928, kterým bylo rozhodnuto o námitkách Leonarda R. v T. č. p. 20 proti scelovacímu plánu obce T., a potvrdila v odpor vzatý nález zemské komise, zřídila mezi záhumenkami Leonarda R. p. č. 235 a Josefa K. p. č. 254 pro tyto osoby cestu 3 m širokou a vyslovila, že na zřízení

této cesty mají oba postoupiti plochy 170 m a 343 m, začez obdrží Leonard R. 358 m² z parcely Josefa K. č. 236., Josef K. za to 176 m² z pozemku Františky Ch. č. 249 a Františka Ch. za to 256 m² z parcely Otty D.

O stížnostech nss uvážil:

Žal. úřad založil svá rozhodnutí na právním názoru, že Leonard R. má nárok na zřízení příjezdu k jeho stodole zadem jako společného zařízení podle § 10 mor. scel. zák. č. 30/1884 z. z. náhradou za zrušenou cestu, zprostředkující mu příjezd z jeho náhradních pozemků do stodoly dosavadním účelným způsobem a bez nutnosti změn na jeho hospodářských budovách. St-lky namítají, že § 10 scel. zák. zakládá nárok na svobodný přístup jen ve prospěch pozemků náhradních, jimiž nejsou hospodářské budovy R.-ovy usedlosti, jež jako místní trať při scelování nepřicházejí v úvahu.

Názoru tomu nemohl nss přisvědčiti.

Podle § 10 mor. scel. zák. č. 30/1884 z. z. musí býti »se scelováním spojeno založení všech společných zařízení, která k přivedení co možná služebnosti prosté přístupnosti a vhodného hospodářského užívání hospodářských pozemků potřebna jsou«, čili — jak lépe česky praví § 100 min. nař. č. 13/1912 z. z. — »má místní komisař projektovati veškerá zařízení společná, jichž je třeba, aby pozemky náhradní se staly, pokud možno, bez služebnosti přístupny a dalo se jich užívati hospodářsky účelně«.

Zákon mluvě o přístupnosti a vhodném hospodářském užívání hospodářských pozemků, má na zřeteli jejich přístupnost a hospodářské užívání ze středu hospodářské činnosti účastníka scelování, to jest z jeho hospodářských budov. Svědčí tomu i § 28, který klade váhu na přístupnost náhradních pozemků ze dvora a hospodářských budov, dávaje právo účastníku i odmítnouti náhradní pozemek, který by nemohl vzdělávati bez přeložení dvora.

Naproti tomu právem vytýkají stížnosti, že účastníci scelování nemají nároku na to, aby jim byl náhradou za zrušenou cestu zřízen přístup k hospodářským budovám dosavadním účelným způsobem. Cit. § 10 nařizuje jen zřízení takových společných zařízení, a mezi nimi i cest, jichž je třeba, aby se staly náhradní pozemky přístupny, pokud možno bez služebnosti, a dalo se jich užívati hospodářsky účelně, čili jak § 64 praví, že »mají býti zřízena taková společná zařízení, která byla uznána za potřebná k hospodářskému užívání pozemků náhradních«.

Názor žal. úřadu vedl by k nemožnému důsledku, že by bylo nutno při scelování zachovati všechny dosavadní cesty, což zřejmě zákon nezamýšlel, když v § 10 mluví o přeložení cesty, a i cesty podrobuje řízení scelovacímu (§ 2 zák. č. 53/1910 z. z. a § 100 a násl. min. nař. č. 13/1912 z. z.).

Otázka, je-li k hospodářskému užívání náhradního pozemku třeba zřízení cesty, je v řízení před nss-em otázkou znaleckou, tedy součástí skutkové podstaty, již může nss zkoumati jen s hlediska 2. odst. § 6 zák. o ss. — — — — —